

2015. július 19.

Mandabokor, Kálmánháza, Felsősimai Istentisztelet

„...¹¹**mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma,...**” Mt 6,11

Drága Gyülekezet!

Néhány hónappal ezelőtt elkezdünk egy sorozatot, melyben a Jézustól tanult imádságot vesszük sorba. Az elmúlt időszakban hallhattunk a bevezetésről („Mi Atyánk, aki a Menyekben vagy”), majd a kéréseket vettük mondatrészről-mondatrészre, melyek Istenre vonatkoznak, hiszen minden kérésben a „Te” személyes névmáson, azaz Istenen van a hangsúly, Ő áll középpontba („szenteltessék meg a Te neved, jöjjön el a Te országod, legyen meg a Te akaratod”). Most ahhoz a részhez értünk, amikor a kérésben az ember áll a középpontba, erre utal a „mi” szócska („mi mindennapi kenyerünket...”, „bocsásd meg a mi vétkeinket”, „amiképpen mi is megbocsátunk”, „ne végy

minket kísértésbe...”). Ezekben a részekben az ember a maga életére vonatkozóan kér Istentől.

Ezt a vasárnapot a kenyér vasárnapjának is nevezik, s milyen csodálatosan egybe esik a mára kijelölt igehirdetési alapige, mely Mózes könyvéből van, amikor a nép lázad Isten ellen, lázad Mózes és Áron ellen, hogy nincs mit enniük, s Isten mannát ad nekik. Döbbenetes a történet, hogy emberek mennyire csak a hasukra tudnak gondolni, már akkor is minden a javak körül forgott, s a kenyér-kérdés mennyire fontos volt. Olyannyira, hogy a nép azt találta mondani, hogy inkább maradtak volna Egyiptomban rabszolgasorsban, elnyomásban, kiszolgáltatottságban, de legalább lenne mit enniük. Emberek mennyire előrébb tudják helyezni a hasukat, a javukat. Természetesen nem szeretnék érzéketlen lenni, tudom, hogy azok, akik nélkülöznek, akik szükségben vannak, akik nélkülöznek, azoknak mindennél előrébb vannak azok a dolgok, amelyek másoknak természetes. Istennek is fontos a kenyér-kérdés. Isten nem érzéketlen, tudja, hogy az embernek mire van szüksége. Tudja, hiszen Ő teremtett bennünket ilyenek. Tudja, hogy az embernek szüksége van napi táplálékra, tudja, hogy az embernek napi több liter folyadékra van

szüksége, hogy a szervezete normálisan működjön. A gyomor csendesen, olykor egészen hangosan jelzi korgással, hogy ételre van szüksége. Isten, aki teremtett, tudja, hogy az embernek vannak testi szükségletei, s ezek is nagyon fontosak, mert a létünkhöz hozzátartozik. Számtalan Ige utal arra, hogy Isten ismeri és tudja szükségleteinket. Tudja, kinek mire van szüksége, Ő nagyon jól ismer bennünket, sokkal jobban, mint mi magunkat. A Zsoltáriró olyan szépen fogalmazza ezt meg: **„URam, te megvizsgálász, és ismersz engem. ²Tudod, ha leülök vagy ha felállok, messziről is észreveszed szándékomat. ³Szemmel tartod járásomat és pihenésemet, gondod van minden utamra. ⁴Még nyelvemen sincs a szó, te már pontosan tudod, URam. ⁵Minden oldalról körülfogtál, kezedet rajtam tartod.”** Zsolt 139, 1-5. Ő mindent olyan bölcsen lát az ember életében, mert neki fontosak vagyunk. S ha fontosak vagyunk, hogyan lenne neki fontos a mindennapi szükségletünk. Ezért teremtette úgy a világot, hogy ez a világ fenn tud tartani sok-sok milliárd embert. A mezőgazdaságot úgy teremtette Isten, hogy mindig növekedést adjon. Ezért lehet évről-évre aratni, ezért tartja el a föld az emberiséget mióta világ a világ. Ezért van aratás, szüretelés, betakarítás,

tás, mert Isten gondot visel a világról. Fontosak mindazok a munkafolyamatok, amelyeket az ember végez, de ami igazán fontos, hogy a növekedést ki adja. Ha megszakad az ember, akkor is képtelen növekedést adni, csak a növekedéshez hozzájárulni képes, de ez azt jelenti, hogy nem tőle függ, csak hozzátesz. De jó lenne ebben a mai gögös, fennhéjázó, öntudatos világban ezt felismerni, hogy minden Tőle függ, s az ember csak meg lett bízva. Mert Isten a teremtetésben az embereket egymásra bízta. Ezért mondja Jézus: „a mi kenyérünket”. Amit nekem ad, azt azért adja, hogy másoknak is tudjak adni. De ne menjünk elébe a dolgoknak, hiszen olyan gazdag ez a néhány szó ebben az imádságban. Menjünk pontról-pontra, szóról-szóra, mit akar Jézus kifejezni, üzeni számunkra kenyér-vasárnapján. Érdekes és sokat mondó a görög kifejezés, amit Jézus használ (επιουσιος), ami szószerinti fordításban „napi szükséglet számára elegendő, vagy szükség szerinti kenyér”. A latin fordítás a „diaria” szócskát használja, melyet a katonaság világában használtak, fordításának értelme pedig „egy sorkatona napi fejadagja, melyet előző este kap meg másnapra”. A mózesi történetben, amire az előbb utaltam, ott is Isten az aznapi szükségletet akarja megadni este

fürjet, reggel mannát adott. Ő mindig annyit akar adni, amennyire az embernek szüksége van. Isten megelégedésre akar tanítani bennünket, arra, hogy amink van, azzal elégedjünk meg. Amit Ő ad az legyen elég. Mai világunkban inkább az a tendencia van, hogy mindig többet és többet, jobban és jobban akar boldogulni, halmoz, a sok is mindig kevés, elégedetlen, telhetetlen, mindig többre vágyik. Az ilyen típusú embernek mindig minden kevés lesz, ezért hajt, gürizik, teszi tönkre az életét, veti bele magát az elégedetlenség világába, s azt veszi észre mindennel elégedetlen. Ez az elégedetlenség, telhetetlenség vezet majd oda, hogy először a pénz lesz kevés, ezzel lesz elégedetlen, aztán elégedetlen lesz a házastársával, az sem lesz elég, aztán elégedetlen lesz az életével, mert mindig arra panaszkodik, hogy kevés van mindenből. Aztán elégedetlen a testével, az egyik össze-vissza gyúrja magát, aztán olyan karja lesz, mint a combja, néha fel is cseréli, melyik-melyik, aztán plasztikázza magát, agyon tömi magát különböző szilikonokkal, hogy tetsszen a másiknak, felfűjatja az ajkát, a száját, ami már amúgy is hatalmas, mert be nem áll. Szóval ebből az elégedetlenségből, telhetetlenségből származik minden rossz. Ezért lesz önző is az ember, mert mindig mindent ma-

gának. Jézus egy példázatot mond el az elégedetlenség, a telhetetlenséggel kapcsolatban, mely így hangzik: **„Egy gazdag embernek bő termést hozott a földje, ¹⁷ekkor így gondolkozott magában: Mit tegyek? Nincs hova betakarítanom a termésemet. ¹⁸Majd így szólt: Ezt teszem: lebontom a csüremeimet, nagyobbakat építek, oda takarítom be minden gabonámat és javamat, ¹⁹és ezt mondom a lelkemnek: Én lelkem, sok javad van sok évre félretéve, pihenj, egyél, igyál, vigadozzál! ²⁰Isten azonban azt mondta neki: Bolond, még ez éjjel elkérlik tőled a lelkedet, kié lesz akkor mindaz, amit felhalmoztál? ²¹Így jár az, aki magának gyűjt, és nem Isten szerint gazdag.”** Lk 12,16-21. Azonnal hozzá kell tenni még mielőtt valaki félreértene, nem arról van szó, hogy az ember ne dolgozzon. A Szentírásból tudjuk, hogy Isten munkát adott az embernek a teremtésnél. Isten nem léhűtő életre hívott el. Nem arról van szó, hogy lustálkodni kellene, meg az ingyen kenyér, ingyen virsli helyeteket kell keresni. Pál ezért írja: **„ha valaki nem akar dolgozni, ne is egyék.”** II Thessz 3,10. Isten nem lustákat, ingyenélőket, naplopokat akar látni, hanem dolgozó embereket, akik megbecsülik a munkát, s a munkán keresztül is tudják Istent dicsérni. Ingené-

lőből sok van, de Isten nem ilyen életet akar, hanem olyat, aki hat napon át munkálkodik, hat napon át Istent dicsőíti a munkájával, a hetedik napon pedig dicsőíti a pihenésével, a pihenő nap megszentelésével. Nem is arról van szó, hogy az ember ne tegyen félre, ne gyűjtsön a gyermekeinek. Hogyne, Isten felelős gazdálkodásra tanít bennünket az Ige által. Osszuk be azt, amink van, legyünk felelősek azzal, amiért megdolgoztunk, amit kaptunk. Vannak olyan emberek, akik megkapják a fizetésüket, 3 napig kólának, meg dőzsölnek, 27 napig pedig hitelből élnek és rágják a küszöböt. Ez meg felelőtlen, istentelen gazdálkodás. Isten józanságra, felelősségre, előrelátásra tanít bennünket. Aztán vannak, akik állandóan panaszkodnak, hogy nincsen, vagy kevés van, de a bagó ott lóg a szájában, a kis üvegecskék ott sorakoznak az asztalon. Aztán amikor az ember ezt szóvá teszi, akkor nagypofával azt mondja, neki ez jár, ez az egyetlen, amit megenged magának. Ha jár, akkor pedig ne szidja a rendszert, ne elégedetlenkedjen. Füstölje el a fizetésének, vagy segélyének a felét, kétharmadát, a többit ossza be, de szövegeljen, hogy nincs elég. Arra van elég? Szóval Isten ezt a józanságot, mértékletességet kívánja tőlünk, s tudjuk, hogy Istennek tartozunk elszámolással.

Isten arra akar bennünket tanítani a mindennapi kenyérben, a napi szükségben, hogy felelősen osszuk be azt, amink van, de ne is aggodalmaskodjunk, hanem minden bízunk magunkat a mi mennyei Atyánkra.

Amikor Jézus az imádságban a többes szám 1. személyt használja és nem az E/1. személyt, akkor ezzel pedig tanítani szeretne, hogy nekem nem csupán magamra kell gondolnom, hanem a családra, azokra, akiket Isten rám bízott. Nem körülöttem forog a világ. Sajnos ma nagyon önzőek az emberek. Mindent csak maguknak szeretnének. Olyan szomorú, amikor egy új üzlet megnyit, emberek képesek 1 kg áron alul kínált sajtot összeverekedni, ütlegetni egymást. Hova jutott az emberiség? S mindeközben tonna számra dobják ki az ételt. *(Bécsben egy vizsgálat azt mutatta ki, hogy az összes szemét 30 százaléka felbonthatlan élelmiszer. Egy felmérés szerint az angolok 8 milliárd fontnyi [3 200 milliárd Ft] értékben 6,7 millió tonna élelmiszert dobnak ki évente. Magyarországon évente 400 ezer tonna élelmiszer kerül a lakosság által a szemétbe, míg a többi 1.85 millió tonnától az élelmiszerláncok “szabadulnak meg”).* Milyen szomorú, hogy egyik oldalról ölik egymást egy leárazott termékért,

a másik oldalról pedig nő a pazarlás. Pedig ha nem lennének eny-nyire önzők és pazarlók az emberek, akkor fel lehetne számolni az éhezést, a nélkülözést, hogy napi több mint 25 000 ember haljon éhen. Isten ezért tanít bennünket önzetlenségre, s ezért mondjuk, hogy a „mi kenyérünket”, mert emberek ránk vannak bízva. Nem élhetek önző módon, nem gondolhatok csak magamra. Ott, ahol az ember csak magára gondol, ott reá se fognak majd gondolni. Ezt erősíti meg a „gazdag és Lázár” példázata.

Befejezésül pedig hadd beszéljek röviden arról a kenyérről, amiről Jézus is beszél a János evangéliumában („**Én vagyok az élet kenyere – felelte Jézus. – Aki hozzám jön, többé nem éhezik**” Jn 6,35). A kenyér átvitt értelemben a mindennapi szükséglet kifejezése is. Arra mindig szüksége van az embernek, alapvető élelmiszer egy háztartásban. Ezért hasonlítja magát Jézus a kenyérhez. De jó lenne, ha minden háztartásban Ő alapvető lenne, természetes lenne. Olyan jó lenne látni, ha emberek életében Ő ott lenne, jelen lenne, mint a mindennapi kenyér, mert aki Belőle él, azt Ő megelégti. Aki Jézussal él, Vele jár, annak minden szükségletét betölti, s akkor lesz igazán felelős magáért és másokért, akkor tud majd felelősen gazdálkodni a rábízott javain,

észreveszi a másik szükségét és nem magának él, hanem tud önzetlen lenni a másik javára. Ezért (is) jó, ha Jézus ott van a mindennapi életünkben, mint a kenyér!

Ámen!